

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६
नुसार कृषि व पदुम विभागाच्या
अखत्यारितील कृषि आयुक्तालय व अधिनस्त
क्षेत्रीय कार्यालयांतील गट-अ ते गट-ड
संवर्गातील पदे दिव्यांगासाठी सुनिश्चित
करणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक :- कृषिआ-२५१९/प्र.क्र.५३/१६ए,

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक :-०६ मे, २०२२

वाचा:- १) दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६

२) केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांची

दि. ०४.०१.२०२१ ची अधिसूचना

३) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग शासन परिपत्रक क्र. दिव्यांग-२०१९/

प्र.क्र.२५१/दि.क.२, दि. १२.११.२०२०

४) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग शासन निर्णय क्र.दिव्यांग-२०१९/प्र.क्र.२५१/दि.क.२,

दि. ०२.०२.२०२१.

५) समक्रमांक दि.१२ फेब्रुवारी, २०२१ आणि दि.१६ जून, २०२१ रोजीचा शासन निर्णय

६) कृषि आयुक्तालयाचे पत्र क्र.कृआ/दि.पदे/प्र.क्र.६३/९७१६/आ-५/२०२१, दि.११.०३.२०२२

प्रस्तावना:-

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६ मधील कलम ३३ नुसार दिव्यांगासाठी शासन सेवेतील पदांची पदसुनिश्चिती करणे आवश्यक आहे. यासाठी केंद्र शासनाने दि.०४.०१.२०२१ च्या अधिसूचनेन्वये दिव्यांगासाठी सुनिश्चित केलेल्या पदांची यादी करून सदर यादी केंद्र शासनाच्या www.disabilityaffairs.gov.in या संकेतस्थळावर Policy/Act/Rules-Notification येथे List of Post identification suitable for Persons with Benchmark Disability notified on ०४.०१.२०२१ या शिर्षाखाली प्रसिध्द केली आहे. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने दि.०२.०२.२०२१ च्या शासन निर्णयान्वये, राज्य शासनाच्या आस्थापनेवरील पदे दिव्यांगासाठी सुनिश्चित करण्याबाबतच्या सूचना निर्गमित केल्या आहेत. सदर शासन निर्णयांतील निर्देशास अनुसरून उपरोक्त संदर्भाधीन क्र.५ येथील दि.१६.०६.२०२१ च्या शासन निर्णयान्वये कृषि व पदुम विभागाच्या अखत्यारितील कृषि आयुक्तालय व अधिनस्त क्षेत्रीय कार्यालयातील गट-अ ते गट-ड संवर्गातील पदे दिव्यांग प्रवर्गासाठी सुनिश्चित करण्यात आलेले आहेत.

दि.१६.०६.२०२१ रोजीचा समक्रमांकित संदर्भ क्र.५ मध्ये नमूद शासन निर्णय निर्गमित केल्यानंतर असे निदर्शनास आले की, काही कनिष्ठ संवर्गातील पदे (feder cadre) दिव्यांगांच्या ज्या प्रवर्गासाठी सुनिश्चित केलेली आहेत, त्या पदाच्या पदोन्नतीच्या साखळीतील पदांसाठी सदर दिव्यांग प्रवर्ग सुनिश्चित करण्यात आलेली नाहीत. पदांच्या सुनिश्चितीत विसंगती निदर्शनास आल्यानंतर कनिष्ठ पद (निम्न

संवर्गातील पद) आणि त्याच्या पदोन्नती साखळीतील पदाकरिता दिव्यांग प्रवर्ग निश्चितीमध्ये एकसमानता असण्याच्या दृष्टीने उचित शासन आदेश होण्याची विनंती कृषि आयुक्तालयाने दि.११.०३.२०२२ च्या पत्रान्वये केली आहे.

२. केंद्र शासनाच्या दि.०४.०१.२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेतील पृष्ठ क्र.११५९ वरील तरतूद खालीलप्रमाणे आहे.

Note ३: If a post already held by a person with benchmark disability, it shall be deemed to have been identified for that category of benchmark disability.

Note ४: If a post is identified in feder grade, all the posts in the promotional grade should also stand identified.

३. तसेच सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या दि.०२.०२.२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयातील मुद्दा क्र (आय) “जे पद निम्न (Feder Cadre) स्तरावर दिव्यांगांसाठी सुनिश्चित केले असेल, असे पद पदोन्नतीच्या पदाकरिता आपोआपच सुनिश्चित केले असल्याचे समजण्यात यावे”.

केंद्र शासनाची दि.०४.०१.२०२१ रोजीची अधिसूचना आणि तदनुषंगिक सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय दि.०२.०२.२०२१ मधील उपरोक्त तरतुदी विचारात घेता, महाराष्ट्र कृषि सेवेतील कृषि सहाय्यक ते कृषि संचालक आणि लिपीकवर्गीय ते महाराष्ट्र कृषि प्रशासकीय सेवा या सर्व संवर्गाकरिता दिव्यांग प्रवर्ग सुनिश्चितीमध्ये एकसमानता असणे आवश्यक आहे. सबब, दि.१६.०६.२०२१ रोजीच्या दिव्यांगाकरिता पद सुनिश्चिती संदर्भातील शासन निर्णयात अनुषंगिक सुधारणा करणे आवश्यक आहे. याबाबत विभागाने सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाचे अभिप्राय घेतले असता, सामाजिक न्याय विभागाच्या दि.०२.०२.२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयातील परिच्छेद “आय” नुसार आवश्यक कार्यवाही करण्यास सूचित केले आहे. त्यानुसार या विभागाचा दि.१६.०६.२०२१ रोजीचा शासन निर्णय अधिक्रमित करून कृषि आयुक्तालय व अधिनस्त क्षेत्रीय कार्यालयातील गट-अ ते गट-ड मधील पदे दिव्यांगांसाठी खालीलप्रमाणे सुनिश्चित करण्यात येत आहेत.

शासन निर्णय:-

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६ मधील कलम ३३ नुसार राज्य शासनाच्या अखत्यारीतील पदांची पदसुनिश्चिती करण्यासाठी केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांनी निर्गमित केलेली दि. ०४.०१.२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेतील आणि सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने निर्गमित केलेल्या दि.०२.०२.२०२१ च्या शासन निर्णयातील तरतुदीस अनुसरून कृषि आयुक्तालय व अधिनस्त क्षेत्रीय कार्यालयातील गट-अ ते गट-ड संवर्गातील पदे दिव्यांगांसाठी सुनिश्चित करण्यासंदर्भातील दि.१६.०६.२०२१ रोजीचा शासन निर्णय अधिक्रमित करून या शासन निर्णयान्वये, दिव्यांगांसाठी **विवरणपत्र-अ आणि विवरणपत्र-ब** मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे सुधारित पद सुनिश्चिती करण्यात येत आहे.

२. सदर शासन निर्णय, केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारिता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांची दि.०४.०१.२०२१ ची अधिसूचना व सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या दि.०२.०२.२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये दिलेल्या सूचनेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्र. २०२२०५०६११०३२६८००१ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरी ने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(ज्योत्स्ना अर्जुन)

सहपत्र:- विवरणपत्र-अ व ब

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. मंत्री (कृषि) मंत्रालय, मुंबई,
४. मा. राज्यमंत्री (कृषि) मंत्रालय, मुंबई
५. मा. विरोधी पक्षनेता, विधान परिषद/विधानसभा विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
६. मा. मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
७. मा. प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
८. मा. प्रधान सचिव (पदुम) कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
९. मा. प्रधान सचिव, (कृषि) कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१०. मा. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई
११. आयुक्त, दिव्यांग कल्याण, आयुक्तालय, पुणे,
१२. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, पुणे
१३. सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक
१४. सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी
१५. सह/उप सचिव, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१६. निवडनस्ती.

विवरणपत्र-अ (महाराष्ट्र कृषि प्रशासकीय संवर्ग व लिपीकवर्गीय पदे)
कृषि विभागातील दिव्यांगासाठी सुनिश्चित करावयाची पदे

अ. क्र.	केंद्र शासनाच्या अधिसूचनेतील अ.क्र./पृ.क्र.	कृषि विभागातील पदाचे नाव	शाररिक योग्यता	सुधारित सुनिश्चित करावयाचा दिव्यांग आरक्षणाचा सुयोग्य प्रकार	पदाच्या कर्तव्य/जबाबदाऱ्या/कामाचे स्वरूप (संक्षिप्त)	अभिप्राय
१	१००/१२३१	कृषि सहसंचालक (आस्था)	S, ST, W, MF, RW, SE, C	a) B, LV b) D, HH c) OA, BA, OL, BL, OAL, BLOA, BLA, CP, LC, Dw, AAV, MDy d) ASD (M, Mod), ID, SLD, MI e) MD involving (a) To (d) above	कृषि विभागाच्या आस्थापना विषयीचे सर्व काम पहाणे आस्थापना विभागातील अधिकारी यांच्या कामावर नियंत्रण व देखरेख ठेवणे. कृषितांत्रिक व अतांत्रिक अधिकारी व कर्मचारी वर्ग यांच्या कल्याणकारी बाबींची दखल घेऊन वेळीच कार्यवाही करणे.	पदोन्नतीचे पद (अ.क्र.२ चे पदोन्नतीचे पद)
२	१०१/१२३१, १२३२	वरिष्ठ प्रशासन अधिकारी	S, ST, W, MF, RW, SE, C	a) B, LV b) D, HH c) OA, BA, BL, OL, OAL, BLOA, BLA, CP, LC, Dw, AAV, MDy d) ASD (M, Mod), ID, SLD, MI e) MD involving (a) To (d) above	पर्यवेक्षीय नियंत्रण, सादर केलेल्या नस्ती पडताळून योग्य त्या सूचना देणे, वि.चौ., तक्रार प्रकरणे, निलंबन प्रकरणे यांचा आढावा घेणे. वि.चौ. अधिकारी / सादरकर्ता अधिकारी यांची नेमणूक करणे इ.	पदोन्नतीचे पद (अ.क्र.३ चे पदोन्नतीचे पद)
३	१०२/१२३२	प्रशासकीय अधिकारी, गट-अ	S, ST, W, MF, RW, SE, C	a) B, LV b) D, HH c) OA, OL, BA, BL, OAL, BLOA, BLA, CP, LC, Dw, AAV, MDy d) ASD(M, Mod), ID, SLD, MI e) MD involving (a) To (d) above	आस्थापना विभागातील कामकाजावर पर्यवेक्षीय नियंत्रण, सादर केलेल्या नस्ती पडताळून योग्य त्या सूचना देणे, वि.चौ., तक्रार प्रकरणे, निलंबन प्रकरणे यांचा आढावा घेणे. वि.चौ. अधिकारी / सादरकर्ता अधिकारी यांची नेमणूक करणे इ. कार्यालयीन कामकाज	सरळसेवा (अ.क्र.५ चे पदोन्नतीचे पद)

अ. क्र.	केंद्र शासनाच्या अधिसूचनेतील अ.क्र./पृ.क्र.	कृषि विभागातील पदाचे नाव	शाररिक योग्यता	सुधारित सुनिश्चित करावयाचा दिव्यांग आरक्षणाचा सुयोग्य प्रकार	पदाच्या कर्तव्य/जबाबदाऱ्या/कामाचे स्वरूप (संक्षिप्त)	अभिप्राय
४		सहाय्यक संचालक लेखा		वित्त विभागाकडून निश्चित करण्यात आलेले आरक्षण	-	प्रतिनियुक्तीचे पदे
५	१२८/१२४९	सहाय्यक प्रशासकीय अधिकारी, गट-ब	S, ST, RW, C, MF	a) B, LV b) D, HH c) OA, OL,BA, BL, OAL, BLOA, BLA, CP, LC, Dw, AAV, MDy d) ASD(M, Mod),ID, SLD, MI e) MD involving (a) To (d) above	कार्यासनातील लिपिक वर्गीय कर्मचारी यांचे कामकाजावर नियंत्रण ठेवणे / कार्यालयीन कामकाज	सरळसेवा व पदोन्नती (अ.क्र.९ चे पदोन्नतीचे पद)
६		लेखाधिकारी			वित्त विभागाकडून निश्चित करण्यात आलेले आरक्षण	प्रतिनियुक्तीचे पदे
७	३७७/१७७६	स्विय सहाय्यक, गट-ब	S, ST, BN, RW, SE, H, C	a) B, LV b) D, HH c) OA, OL,BA, BL, OAL, BLA, BLOA, CP, LC, Dw, AAV, MDy d) ASD(M, Mod),ID, SLD, MI e) MD involving (a) To (d) above	स्वीय सहाय्यक म्हणून सर्वतोपरी जबाबदा-या पार पाडणे	पदोन्नतीचे पदे (अ.क्र.१० चे पदोन्नतीचे पद)
८	३३८/१३२४	कृषि अभियंता/ कनिष्ठ अभियंता	S, ST, BN, KC, MF, RW, SE, H, C	a) B, LV b) D, HH c) OA, OL,BA, BL, OAL, CP, LC, Dw, AAV, MDy	पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापनाचा प्रकल्प आराखडा तयार करणे. मशीनरी व रेकॉर्डकिपींग संदर्भात पर्यवेक्षकीय कामकाज करणे.	सरळसेवा

अ. क्र.	केंद्र शासनाच्या अधिसूचनेतील अ.क्र./पृ.क्र.	कृषि विभागातील पदाचे नाव	शाररिक योग्यता	सुधारित सुनिश्चित करावयाचा दिव्यांग आरक्षणाचा सुयोग्य प्रकार	पदाच्या कर्तव्य/जबाबदाऱ्या/कामाचे स्वरूप (संक्षिप्त)	अभिप्राय
				d) ASD (M, Mod),ID, SLD, MI e) MD involving (a) To (d) above		
९	३८/१६५२	अधिक्षक	S.ST.W.R W.SE.H. C, MF	a) B, LV b) D, HH c) OA, OL, BA, BL, OAL, BLOA,CP, LC, Dw, AAV, MDy d) ASD(M, Mod),ID, SLD, MI e) MD involving (a) To (d) above	कार्यासनातील कामकाजाचे व्यवस्थापन व नियंत्रण ठेवणे, अधिनस्त कर्मचाऱ्यांना कामकाज वाटप करून देणे,सरळसेवा भरती, पदोन्नती, बदल्या, रजा प्रकरणे, जेष्ठता सूची प्रसिध्द करणे, बिदुनामावली वगैरे आस्थापना विषयक कामकाजावर पर्यवेक्षण.कार्यालयीन जागा, फर्निचर व इतर साहित्य याचे व्यवस्थापन.	पदोन्नतीचे पद (अ.क्र.१३ चे पदोन्नतीचे पद)
१०	३८०/१७७७	लघुलेखक (उच्चश्रेणी)	S, ST, W, BN, RW, SE, H, C	a) B, LV b) D, HH c) OA, OL,BA, BL, OAL, BLOA, CP, LC, Dw, AAV, MDy d) ASD(M, MoD), ID, SLD, MI e) MD involving (a) To (d) above	लाघुलेखन, टंकलेखन, बैठकांचे इतीवर्त नोंदविणे इत्यादी कार्यालयीन कामकाज	सरळसेवा व पदोन्नती (अ.क्र.११ चे पदोन्नतीचे पद)
११	३८२/१७७७, १७७८	लघुलेखक (निम्नश्रेणी)	S, ST, W, RW, SE, H, C	a) B, LV b) D, HH c) OA, OL, BA, BL, OAL, CP, LC, Dw, AAV, MDy d) ASD(M, MoD), ID, SLD, MI e) MD involving (a) To (d) above	लाघुलेखन, टंकलेखन, बैठकांचे इतीवर्त नोंदविणे इत्यादी कार्यालयीन कामकाज कार्यालयीन कामकाज	सरळसेवा व पदोन्नती (अ.क्र.१२ चे पदोन्नतीचे पद)
१२	१०९/१६८२	लघुटंकलेखक	S, ST, W, BN, RW,	a) B, LV b) D, HH	लाघुलेखन, टंकलेखन, बैठकांचे इतीवर्त नोंदविणे इत्यादी कार्यालयीन कामकाज कार्यालयीन कामकाज	सरळसेवा व पदोन्नती

अ. क्र.	केंद्र शासनाच्या अधिसूचनेतील अ.क्र./पृ.क्र.	कृषि विभागातील पदाचे नाव	शाररिक योग्यता	सुधारित सुनिश्चित करावयाचा दिव्यांग आरक्षणाचा सुयोग्य प्रकार	पदाच्या कर्तव्य/जबाबदाऱ्या/कामाचे स्वरूप (संक्षिप्त)	अभिप्राय
			SE, H, C	c) OA, OL,BA, BL, OAL, CP, LC, Dw, AAV, MDy d) ASD(M, MoD), ID, SLD, MI, e) MD involving (a) To (d) above		(अ.क्र.१५ चे पदोन्नतीचे पद)
१३	९७७/१५९९	सहाय्यक अधिक्षक	S, ST, BN, SE, H, MF	a) B, LV b) D, HH c) OA, OL,BA, BL, OAL, CP, LC, Dw, AAV, MDy d) ASD(M, MoD), ID ,SLD, MI, e) MD involving (a) To (d) above	विषयाशी संबंधित पत्रव्यवहार हाताळणे , नस्ती वरिष्ठांना निर्णयासाठी सादर करणे इत्यादी कार्यालयीन कामकाज	सरळसेवा व पदोन्नती (अ.क्र.१४ चे पदोन्नतीचे पद)
१४	३४/१८३४	वरिष्ठ लिपीक	S, ST, W, RW, H, C, MF	a) B, LV b) D, HH c) OA, OL,BA, BL, OAL, CP, LC, Dw, AAV, MDy d) ASD(M, MoD), ID ,SLD, MI, e) MD involving (a) To (d) above	विषयाशी संबंधित पत्रव्यवहार हाताळणे , नस्ती वरिष्ठांना निर्णयासाठी सादर करणे इत्यादी कार्यालयीन कामकाज	सरळसेवा व पदोन्नती (अ.क्र.१५ चे पदोन्नतीचे पद)
१५	४५,४६ /१८३९	लिपीक/ सहाय्यक ग्रंथपाल	S,ST,W, MF, RW,SE,H , BN,C	a) B, LV b) D, HH c) OA, OL, BA, BL, OAL, CP, LC, Dw, AAV, MDy d) ASD (M, MoD), ID ,SLD, MI, e) MD involving (a) To (d) above	विषयाशी संबंधित पत्रव्यवहार हाताळणे , टंकलेखन करणे , नस्ती वरिष्ठांना निर्णयासाठी सादर करणे इत्यादी कार्यालयीन कामकाज	सरळसेवा व पदोन्नती (अ.क्र.१९ आणि २० चे पदोन्नतीचे पद)

अ. क्र.	केंद्र शासनाच्या अधिसूचनेतील अ.क्र./पृ.क्र.	कृषि विभागातील पदाचे नाव	शाररिक योग्यता	सुधारित सुनिश्चित करावयाचा दिव्यांग आरक्षणाचा सुयोग्य प्रकार	पदाच्या कर्तव्य/जबाबदाऱ्या/कामाचे स्वरूप (संक्षिप्त)	अभिप्राय
१६	३०९/१९४६	आरेखक	S, ST, BN, MF, RW, SE, C	a) D, HH b) OA, BA, OL, BL, Dw, AAV c) ASD(M), SLD, MI d) MD involving (a) To (c) above	कार्यालयीन कामकाज	सरळसेवा व पदोन्नती (अ.क्र.१७ चे पदोन्नतीचे पद)
१७	३०९/१९४६	अनुरेखक	S, ST, BN, MF, RW, SE, C	a) D, HH b) OA, BA, OL, BL, Dw, AAV c) ASD(M), SLD, MI d) MD involving (a) To (c) above	कार्यालयीन कामकाज	सरळसेवा (मृत संवर्ग)
१८	२५३/१९१९	मशिनमन	S, ST, BN, RW, SE, H	a) D, HH b) OL, CP, LC, Dw, AAV c) ASD (M), SLD, MI d) MD involving (a) to (c) above	मशिनरी सुस्थितीत ठेवणे व त्याचा सुयोग्य वापर करणे.	सरळसेवा (एकाकी पद)
१९	१, ८ /२४७३, २४७५	नाईक/शिपाई	S, ST, W, BN, L, KC, PP, MF, RW, SE, H, C	a) B, LV b) D, HH c) OA, OL, OAL, CP, LC, Dw, AAV d) ASD (M, MoD), ID, SLD, MI e) MD involving (a) To (d) above	कार्यालयीन कामकाज	सरळसेवा
२०	८५/२५००, २५०१	स्वच्छक	S, ST, W, BN, L,	a) B, LV b) D, HH	कार्यालयीन स्वच्छता	सरळसेवा

अ. क्र.	केंद्र शासनाच्या अधिसूचनेतील अ.क्र./पृ.क्र.	कृषि विभागातील पदाचे नाव	शाररिक योग्यता	सुधारित सुनिश्चित करावयाचा दिव्यांग आरक्षणाचा सुयोग्य प्रकार	पदाच्या कर्तव्य/जबाबदाऱ्या/कामाचे स्वरूप (संक्षिप्त)	अभिप्राय
			KC, PP, SE, C	c) OA, OL, OAL, CP, LC, Dw, AAV d) ASD (M, MoD), ID, SLD, MI e) MD involving (a) To (d) above		
२१	१४५/१८८१	टिलर ऑपरेटर	S, ST, W, BN, L, KC, PP, MF, SE	a) D, HH b) CP, LC, Dw, AAV c) ASD (M), ID, SLD, MI d) MD involving (a) To (c) above	प्रक्षेत्रावर टिलर चालविणे	सरळसेवा (एकाकी पद)
२२	१४४/२५१८	प्रयोगशाळा सहाय्यक/परिचर	S, ST, W, BN, RW, SE, H, C	a) B, LV b) D, HH c) OL, CP, Dw, AAV d) ASD (M, MoD), ID, SLD, MI e) MD involving (a) To (d) above	प्रयोगशाळेतील कामकाज	सरळसेवा (एकाकी पद)

विवरणपत्र-ब (महाराष्ट्र कृषि सेवेतील पदे)
कृषि विभागातील दिव्यांगासाठी सुनिश्चित करावयाची पदे

अ. क्र.	केंद्र शासनाच्या अधिसूचनेतील अ.क्र./पान क्र.	केंद्र शासनाच्या अधिसूचनेतील पदनाम	कृषि विभागातील पदाचे नाव	शारीरिक योग्यता	सुधारित सुनिश्चित करावयाचा दिव्यांग आरक्षणाचा सुयोग्य प्रकार	पदाच्या कर्तव्य/जबाबदाऱ्या/कामाचे स्वरूप (संक्षिप्त)	अभिप्राय
१.	११०/१२३ ८, १२३९	Commissioner (Grade. I)	संचालक	S, ST, W, MF, RW, SE, C	a) B, LV b) D, HH c) OA, OL, OAL,BL, CP, LC, Dw, AAV d) ASD (M, MoD), ID,SLD, MI e) MD involving (a) To (d) above	शासनाच्या विवध योजना व धोरणे सक्षमतेने राबविण्यासाठी मदत करणे, क्षेत्रिय स्तरावर निरनिराळ्या कामाचे योग्य प्रकारे नियोजन करून योजना अधिनस्त कार्यालयांमार्फत राबविणेसाठी खर्चाचे अंदाजपत्रक तयार करणे, योजनांच्या कामाकाजाचे विश्लेषण करून वार्षिक आणि त्रैमासिक अहवाल तयार करणे, निरनिराळ्या मशीनरी व इतर साहित्याची खरेदी नियमानुसार करणे.	पदोन्नतीचे पद (अ.क्र.२ चे पदोन्नतीचे पद)
२	६७/१२००	Joint Director	कृषि सहसंचालक	S, ST, W, MF, RW, SE, C	a) B, LV b)D, HH c)OA, OL, OAL,BL, CP, LC, Dw, AAV d)ASD (M, MoD),ID, SLD, MI e) MD involving (a) To (d) above	संचालकांना त्यांचे कामकाजात मदत करणे, शासनाच्या विवध योजना व धोरणे सक्षमतेने राबविण्यासाठी मदत करणे, क्षेत्रिय स्तरावर निरनिराळ्या कामाचे योग्य प्रकारे नियोजन करून योजना अधिनस्त कार्यालयांमार्फत राबविणेसाठी खर्चाचे अंदाजपत्रक तयार करणे, योजनांच्या कामाकाजाचे विश्लेषण करून वार्षिक आणि त्रैमासिक अहवाल तयार करणे, निरनिराळ्या मशीनरी व इतर साहित्याची खरेदी नियमानुसार करणे.	पदोन्नतीचे पद (अ.क्र.३ चे पदोन्नतीचे पद)
३	६७/१२००	Joint Director	अधिक्षक कृषि अधिकारी गट-अ	S, ST, W, MF,	a) B, LV b)D, HH c)OA, OL, OAL,BL, CP,	कृषि सहसंचालकांना त्यांचे कामकाजात मदत करणे, शासनाच्या विवध योजना व धोरणे सक्षमतेने राबविण्यासाठी मदत करणे, क्षेत्रिय स्तरावर	पदोन्नतीचे पद (अ.क्र.४ चे पदोन्नतीचे पद)

अ. क्र.	केंद्र शासनाच्या अधिसूचनेतील अ.क्र./पान क्र.	केंद्र शासनाच्या अधिसूचनेतील पदनाम	कृषि विभागातील पदाचे नाव	शारीरिक योग्यता	सुधारित सुनिश्चित करावयाचा दिव्यांग आरक्षणाचा सुयोग्य प्रकार	पदाच्या कर्तव्य/जबाबदाऱ्या/कामाचे स्वरूप (संक्षिप्त)	अभिप्राय
				RW, SE, C	LC, Dw, AAV d) ASD (M, MoD), ID, SLD, MI e) MD involving (a) To (d) above	निरनिराळ्या कामाचे योग्य प्रकारे नियोजन करून योजना अधिनस्त कार्यालयांमार्फत राबविणेसाठी खर्चाचे अंदाजपत्रक तयार करणे, योजनांच्या कामाकाजाचे विश्लेषण करून वार्षिक आणि त्रैमासिक अहवाल तयार करणे, निरनिराळ्या मशीनरी व इतर साहित्याची खरेदी नियमानुसार करणे.	
४	५२३/१४० ५,१४०६	Deputy Director (Horticulture)	कृषि उपसंचालक मंकृसे गट-अ उपविभागीय कृषि अधिकारी, कृषि विकास अधिकारी, बीज परिक्षण अधिकारी, सांख्यिकी गट-अ	S, ST, W, BN, KC, MF, RW, SE, C	a) B, LV b) D, HH c) OA, OL, OAL, BL, CP, LC, Dw, AAV d) ASD (M, MoD), ID, SLD, MI e) MD involving (a) To (d) above	उपविभागाचा प्रमुख, अधिनस्त तालुक्यांमधील क्षेत्रीय कार्यालयांवर देखरेख, प्रसंगी क्षेत्रभेटी देणे व कार्यालयीन कामकाज.	सरळसेवा व पदोन्नती (अ.क्र.५ चे पदोन्नतीचे पद)

अ. क्र.	केंद्र शासनाच्या अधिसूचनेतील अ.क्र./पान क्र.	केंद्र शासनाच्या अधिसूचनेतील पदनाम	कृषि विभागातील पदाचे नाव	शारीरिक योग्यता	सुधारित सुनिश्चित करावयाचा दिव्यांग आरक्षणाचा सुयोग्य प्रकार	पदाच्या कर्तव्य/जबाबदाऱ्या/कामाचे स्वरूप (संक्षिप्त)	अभिप्राय
५	१९६, १९७/१२६ ९, १२७०	Soil Conservation Officer , Assistant Soil Survey Officer	महाराष्ट्र कृषि सेवा गट-ब तालुका कृषि अधिकारी, तंत्र अधिकारी, सांख्यिकी वर्ग-२, मोहिम अधिकारी, जिकृअ, जिल्हा मृद चाचणी मृद सर्वेक्षण अधिकारी, रसायन शास्त्रज्ञ	S, ST, W, BN, MF, RW, SE, H, C	a) B, LV b) D, HH c) OA, OL, OAL,BL, CP, LC, Dw, AAV d) ASD (M, MoD), ID, SLD, MI e) MD involving (a) To (d) above	तालुका प्रमुख, अधिनस्त तालुक्यामधील मंडल कार्यालयांवर देखरेख, प्रसंगी क्षेत्रभेटी देणे व कार्यालयीन कामकाज	सरळसेवा व पदोन्नती (अ.क्र.६ आणि ७ चे पदोन्नतीचे पद)
६			महाराष्ट्र कृषि सेवा गट-ब (कनिष्ठ) मंडल कृषि अधिकारी, कृषि अधिकारी, जिल्हा गुणनियंत्रण निरीक्षक	S, BN, MF, RW, SE	a) B, LV b) D, HH c) OA, OL, OAL,BL, CP, LC, Dw, AAV d) ASD (M, MoD), ID, SLD, MI e) MD involving (a) To (d) above	मंडळामधील कृषि पर्यवेक्षक व कृषि सहाय्यकांच्या कामकाजावर देखरेख, नियंत्रण व त्यांना मार्गदर्शन करणे. प्रसंगी क्षेत्रभेटी देणे व कार्यालयीन कामकाज	सरळसेवा व पदोन्नती (अ.क्र.८ चे पदोन्नतीचे पद)
७			कृषि अधिकारी (जिल्हा परिषद) गट-ब (कनिष्ठ) (राजपत्रित)	S, BN, MF, RW, SE	a)B, LV a)D, HH b)OA, OL, OAL,BL, CP, LC, Dw, AAV	अधिनस्त विस्तार अधिकारी (कृषि) यांच्या कामकाजावर देखरेख, नियंत्रण व त्यांना मार्गदर्शन करणे. प्रसंगी क्षेत्रभेटी देणे व कार्यालयीन कामकाज	सरळसेवा व पदोन्नती

अ. क्र.	केंद्र शासनाच्या अधिसूचनेतील अ.क्र./पान क्र.	केंद्र शासनाच्या अधिसूचनेतील पदनाम	कृषि विभागातील पदाचे नाव	शारीरिक योग्यता	सुधारित सुनिश्चित करावयाचा दिव्यांग आरक्षणाचा सुयोग्य प्रकार	पदाच्या कर्तव्य/जबाबदाऱ्या/कामाचे स्वरूप (संक्षिप्त)	अभिप्राय
					c)ASD (M, MoD),ID, SLD, MI d)MD involving (a) To (d) above		
८	१४९, २७३/१८८३, १७४२	Field Supervisor, Horticulture Supervisor	कृषि पर्यवेक्षक	S, ST, W, BN, L, KC, MF, RW, SE, C, H	a) B, LV b)D, HH c)OA, OL, OAL, BL,CP, LC, Dw, AAV d)ASD (M, MoD), ID,SLD, MI e)MD involving (a) To (d) above	क्षेत्रीय स्तरावर प्रत्यक्ष शेतकऱ्यांना भेटी देणे व सोपविलेले कामकाज पार पाडणे व कार्यालयीन कामकाज	सरळसेवा व पदोन्नती (अ.क्र.९ चे पदोन्नतीचे पद)
९	१३१/१८७७	Agriculture Assistant	कृषि सहाय्यक	S, ST, W, BN, L, MF, SE, C	a) B, LV b)D, HH c)OA, OL, OAL, BL,CP, LC, Dw, AAV d) ASD (M, MoD),ID, SLD, MI e)MD involving (a) To (d) above	क्षेत्रीय स्तरावर प्रत्यक्ष शेतकऱ्यांना भेटी देणे व सोपविलेले कामकाज पार पाडणे व कार्यालयीन कामकाज	सरळसेवा व पदोन्नती (अ.क्र.१० आणि ११ चे पदोन्नतीचे पद)
१०	४५३/१९९९	Mali	माळी	S, ST, W, BN, RW,	a)B, LV b)D, HH	फळरोपवाटीका व बीज गुणन केंद्रावरील कामकाज	सरळसेवा

अ. क्र.	केंद्र शासनाच्या अधिसूचनेतील अ.क्र./पान क्र.	केंद्र शासनाच्या अधिसूचनेतील पदनाम	कृषि विभागातील पदाचे नाव	शारीरिक योग्यता	सुधारित सुनिश्चित करावयाचा दिव्यांग आरक्षणाचा सुयोग्य प्रकार	पदाच्या कर्तव्य/जबाबदाऱ्या/कामाचे स्वरूप (संक्षिप्त)	अभिप्राय
				SE, H, C	c) OA, OL, OAL, CP, LC, Dw, AAV d) ASD (M, MoD), SLD, MI e) MD involving (a) To (d) above		
११	४५३/१९९९	Mali	प्रथम श्रेणी मजूर	S, ST, W, BN, L, KC, PP, MF, RW, SE, H	a) B, LV b) D, HH c) OA, OL, BL, OAL, CP, LC, Dw, AAV d) ASD (M, MoD), ID, SLD, MI e) MD involving (a) To (d) above	फळरोपवाटीका व बीज गुणन केंद्रावरील कामकाज	सरळसेवा

FUNCTIONAL REQUIREMENT ABBREVIATIONS USED: S=Sitting, ST=Standing, W=Walking, BN=Bending , L=Lifting, KC=Kneeling &Crouching, JU=Jumping, CRL= Crawling, CL=Climbing, PP=Pulling & Pushing, MF=Manipulation with Fingers, RW=Reading & Writing, SE=Seeing, H=Hearing, C=Communication

CATEGORY ABBREVIATIONS USED: B=Blind, LV=Low Vision, D=Deaf, HH= Hard of Hearing, OA=One Arm, OL=One Leg, BA=Both Arms, BL=Both Leg, OAL=One Arm and One Leg, BLOA=Both Leg & One Arm , BLA=Both Legs Arms, CP=Cerebral Palsy, LC=Leprosy Cured, Dw=Dwarfism, AAV=Acid Attack Victims, MDy= Muscular Dystrophy, ASD= Autism Spectrum Disorder (M= Mild, MoD= Moderate), ID= Intellectual Disability, SLD= Specific Learning Disability, MI= Mental Illness, MD=Multiple Disabilities